

Metacognitive Training (MCT)

MCT 2 B – At drage forhastede konklusioner I

© Moritz & Woodward (12|23)

www.uke.de/mct

Anvendelse af billedmateriale i dette modul er sket med velvillig tilladelse fra henholdsvis kunstnere og copyrightindehavere.
En detaljeret oversigt (kunstner, titel) findes sidst i denne præsentation.

At drage forhastede konklusioner

- Vi foretager ofte hurtige vurderinger på basis af meget komplekse oplysninger i vores omgivelser.

At drage forhastede konklusioner

- Vi foretager ofte hurtige vurderinger på basis af meget komplekse oplysninger i vores omgivelser.
- Somme tider drager vi en konklusion uden at have 100 % vished.

At drage forhastede konklusioner

- Vi foretager ofte hurtige vurderinger på basis af meget komplekse oplysninger i vores omgivelser.
- Somme tider drager vi en konklusion uden at have 100 % vished.
- Der bør findes en gylden mellemvej mellem:

At drage forhastede konklusioner

- Vi foretager ofte hurtige vurderinger på basis af meget komplekse oplysninger i vores omgivelser.
- Somme tider drager vi en konklusion uden at have 100 % vished.
- Der bør findes en gylden mellemvej mellem:
  - at foretage en overilet beslutning (**risiko**: forkert beslutning)*og*

At drage forhastede konklusioner

- Vi foretager ofte hurtige vurderinger på basis af meget komplekse oplysninger i vores omgivelser.
- Somme tider drager vi en konklusion uden at have 100 % vished.
- Der bør findes en gylden mellemvej mellem:
  - at foretage en overilet beslutning (**risiko**: forkert beslutning)
og
  - at tænke sig overdrevent godt om (**ulempe**: tager for lang tid).

Konklusioner uden 100% vished

Hændelse	Forklaring	Berettiget?
Lille baskende genstand på morgenhimlen	Fugl?	???
Det er nat, og det rasler i buskene omkring dit hus. Der har været indbrudstyre på spil i nabolaget	Indbrudstyv?	???

Konklusioner uden 100% vished

Hændelse	Forklaring	Berettiget?
Lille baskende genstand på morgenhimlen	Fugl?	Sikkert – få andre forklaringer (fjernbetjent modelflyvemaskine); men en fejlfortolkning ville ikke være altafgørende...
Det er nat, og det rasler i buskene omkring dit hus. Der har været indbrudstyre på spil i nabolaget	Indbrudstyre?	???

Konklusioner uden 100% vished

Hændelse	Forklaring	Berettiget?
Lille baskende genstand på morgenhimlen	Fugl?	Sikkert – få andre forklaringer (fjernbetjent modelflyvemaskine); men en fejlfortolkning ville ikke være altafgørende...
Det er nat, og det rasler i buskene omkring dit hus. Der har været indbrudstyre på spil i nabolaget	Indbrudstyre?	Måske – men der kan være en række andre forklaringer (fx en kat i buskadset, vinden) – tænk på, at handlinger som det at kaste en sten kan have negative virkninger (fx kan du komme til at skade din nabos kæledyr).

At drage forhastede konklusioner “i virkeligheden”

Område	Eksempel
Historie	???
Medier	???

At drage forhastede konklusioner “i virkeligheden”

Område	Eksempel
Historie	Middelalderens heksejagt: Man anklagede ofte kvinder for at være hekse, alene fordi de var gamle eller rødhårede. McCarthy-æraen (USA, 1950s): Gav man udtryk for en liberal tankegang, kunne det ofte føre til falske anklager (for kommunisme).
Medier	???

At drage forhastede konklusioner “i virkeligheden”

Område	Eksempel
Historie	Middelalderens heksejagt: Man anklagede ofte kvinder for at være hekse, alene fordi de var gamle eller rødhårede. McCarthy-æraen (USA, 1950s): Gav man udtryk for en liberal tankegang, kunne det ofte føre til falske anklager (for kommunisme).
Medier	I 1938 gav radioudsendelsen Klodernes Kamp af Orson Welles anledning til massepanik i New York, idet mange lyttere reelt var overbevist om, at jorden faktisk var under angreb af rumvæsener. Falsk antagelse: Når det er i radioen, må det være rigtigt!

Er der i den amerikanske 1\$-seddel noget, der antyder at USA skulle være infiltreret af hemmelige selskaber?

- Vandrerhistorier -

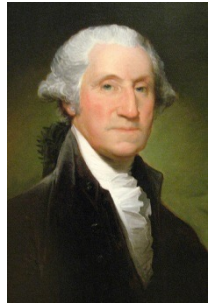

(alternativ opgave findes i slutningen af præsentationen)

Overilet argumentation i virkeligheden

Er der i den amerikanske 1\$-seddel noget, der antyder, at USA skulle være infiltreret af hemmelige selskaber?

For	"Bevis"
• Se 1: På bagsiden er der i alt 13 forskellige symboler (fx striber på emblemet, olivenblade, pile). Somme tider anses 13 for et satanisk tal • Se 2: Nogle påstår, at sedlen slet ikke forestiller George Washington, men Adam Weishaupt, der var grundlægger af et hemmeligt selskab • Se 3: Øverst til højre er der skjult en lille ugle, som nogle opfatter som et satanisk symbol. • Se 4: Pyramiden på bagsiden kan repræsentere et frimurersymbol.	1 2 3 4

Overilet argumentation i virkeligheden

Er der i den amerikanske 1\$-seddel noget, der antyder, at USA skulle være infiltreret af hemmelige selskaber?

Imod

- Se 1: I begyndelsen var der 13 stater i USA, deraf nummeret 13!
- Se 2: I modsætning til rygterne er der ingen åbenlyse ligheder mellem Adam Weishaupt og George Washington!
- Se 3: Uglen har ingen entydig symbolsk betydning, den kan til tider repræsentere fortræd, men står oftest for visdom (fx uglen bruges som symbol af mange bogforlag).
- Se 4: Trekanten repræsenterer i kristendommen Guds altseende øje (billedet (detalje) viser et udsnit af et vindue i en kristen kirke).

“Bevis”

1

2

3

4

Forhastet argumentation

- Vandrehistorier -

Er der i den amerikanske 1\$-seddel noget, der antyder, at USA skulle være infiltreret af hemmelige selskaber?

Hvordan opstod denne vandrehistorie og andre konspirationsteorier?

???

Hvordan opstod denne vandrehistorie og andre konspirationsteorier?

- De er ofte mere spændende end virkeligheden!
- De er baseret på påstande, som er vanskelige at efterprøve eller bevise (fx at Washington skulle have lignet Weishaupt).
- De udelader alternative forklaringer (fx at den gentagne brug af 13 symboler er relateret til de 13 oprindelige stater).
- Vandrehistorier baseres sommetider på fakta, der er løsrevet fra deres sammenhæng. Betydningen af de nævnte detaljer er samtidig voldsomt overdrevet (Washington var frimurer, hvilket imidlertid ikke betyder, at USA var – eller stadig er - infiltreret af frimurerne).
- Frimurere og andre sammenslutninger kan vække mistanke, fordi deres aktiviteter foregår i hemmelighed.
- MEN: I modsætning til gængs opfattelse tror frimurerne ikke på satan, men på et 'højere væsen' fx Gud, Allah mv.). De følger en liberal tankegang, men er ikke 'rebelske'.

Hvordan opstod denne vandrehistorie og andre konspirationsteorier?

- Historien rummer adskillige eksempler på, hvordan minoriteter og udstødte er blevet falsk anklaget for at stå bag ukontrollerbare, katastrofale hændelser. Således blev en dårlig høst i middelalderen ofte tilskrevet heksekunster eller religiøse minoriteter.
- Disse simple forklaringer mindskede spændinger og frygt, samtidig med at de gav en illusion om, at man havde kontrol over situationen.

Hvorfor gør vi det?

- Studier har vist, at mange mennesker, der lider af en psykose (men ikke alle!) træffer beslutninger på basis af minimale informationer.

Hvorfor gør vi det?

- Studier har vist, at mange mennesker, der lider af en psykose (men ikke alle!) træffer beslutninger på basis af minimale informationer.
- En sådan beslutningsmåde kan nemt føre til fejl. Det er derfor bedre at anvende en beslutningsform, der inddrager alle tilgængelige informationer.

Hvordan forhastede konklusioner kan resultere i fejltolkninger under en psykose - eksempler

Hændelse	Forklaring under en psykose	Andre forklaringer
Efter den første nat på hospitalet oplever du smerter i kroppen.	Du må være blevet kidnappet og have fået fjernet dine organer i løbet af natten. En anden patient har for at skade dig udøvet voodoo mod dig i nattens løb.	Ukomfortabel seng, spændinger. Det er normalt at opleve en ubehagelig nat, når vi befinder os i fremmede omgivelser. Der er måske en nerve i klemme.
Du får ordineret Heparinindsprøjtninger efter ambulans behandling.	Lægerne planlægger at myrde dig med giftindsprøjtninger.	Gængs præventiv behandling mod blodpropdannelse.
På vej til en ven må du standse for rødt tre gange.	Bevis på, at du er i fare – der er nogen, der ønsker at skade dig.	Rent tilfælde (når man har travlt, er man mere tilbøjelig til at bemærke røde lys).

Vil nogen dele en kort, personlig erfaring?

Opgave (1)

Du vil i det følgende blive præsenteret for en række billeder. Du ser først en enkelt billeddetalje. Derefter tilføjes endnu en detalje. Dette fortsætter, indtil hele billedet afsløres.

- Din opgave er at identificere genstanden.

Opgave (1)

Du vil i det følgende blive præsenteret for en række billeder. Du ser først en enkelt billeddetalje. Derefter tilføjes endnu en detalje. Dette fortsætter, indtil hele billedet afsløres.

- Din opgave er at identificere genstanden.
- Prøv at undgå at drage såvel forhastede som langtrukne afgørelser.

Opgave (1)

Du vil i det følgende blive præsenteret for en række billeder. Du ser først en enkelt billeddetalje. Derefter tilføjes endnu en detalje. Dette fortsætter, indtil hele billedet afsløres.

- Din opgave er at identificere genstanden.
- Prøv at undgå at drage såvel forhastede som langtrukne afgørelser.
- Diskuter beviser for og imod alle alternativer.

Billede 1

Der gives flere fortolkningsmuligheder. Diskuter med gruppen, hvor stor sandsynlighed der er for hvert enkelt alternativ, og om I føler jer tilstrækkeligt sikre til at kunne træffe en afgørelse.

Hvad kan dette billede illustrere?

- bro
- tømmerflåde
- skinner
- flagstang
- brændestabel
- malerpensel

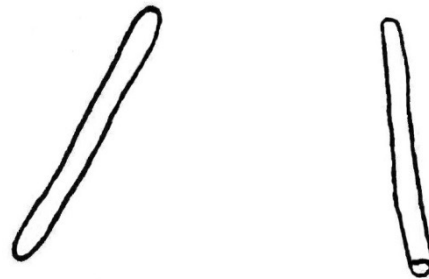
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- bro
- tømmerflåde
- skinner
- flagstang
- brændestabel
- malerpensel

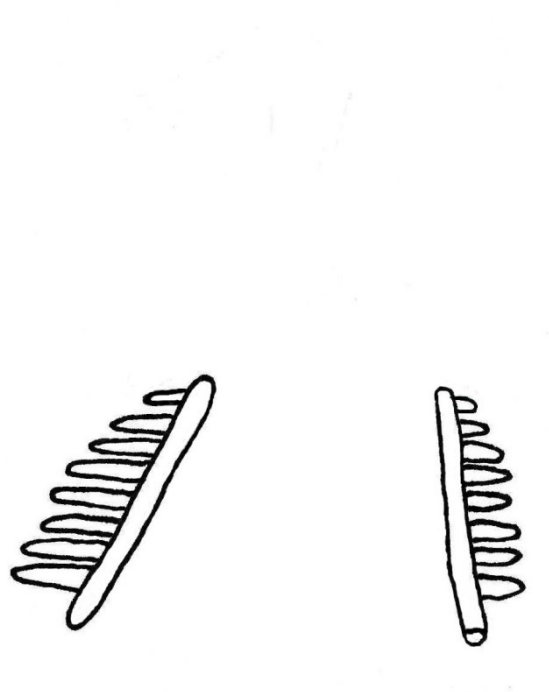
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- bro
- tømmerflåde
- skinner
- flagstang
- brændestabel
- malerpensel

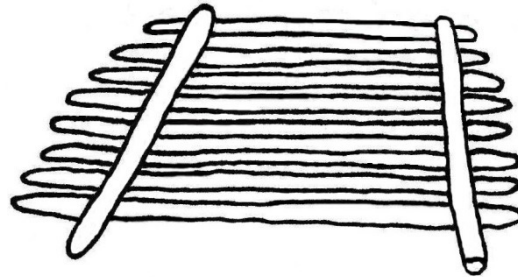
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- bro
- tømmerflåde
- skinner
- flagstang
- brændestabel
- malerpensel

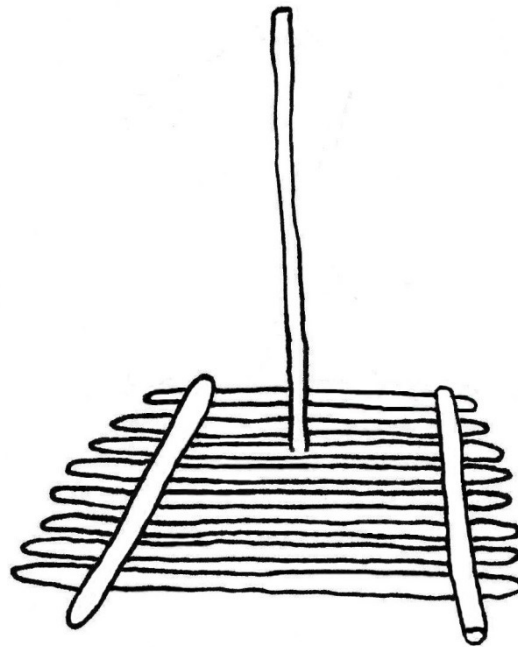
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- bro
- tømmerflåde
- skinner
- flagstang
- brændestabel
- malerpensel

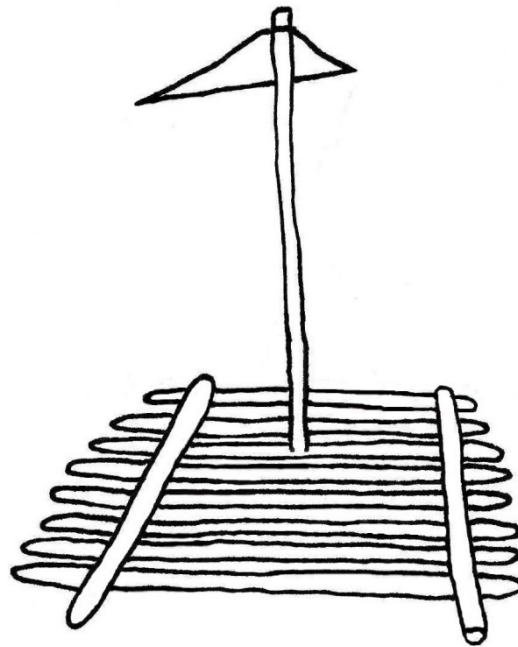
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- bro
- tømmerflåde
- skinner
- flagstang
- brændestabel
- malerpensel

Hvor sikker er du?

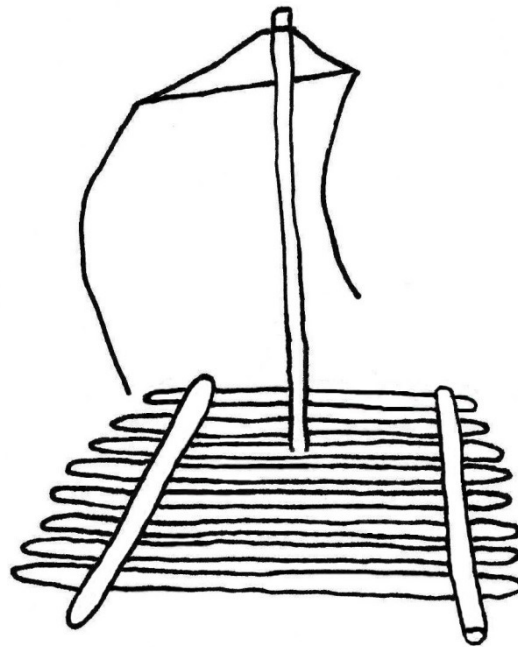
Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- bro
- tømmerflåde
- skinner
- flagstang
- brændestabel
- malerpensel

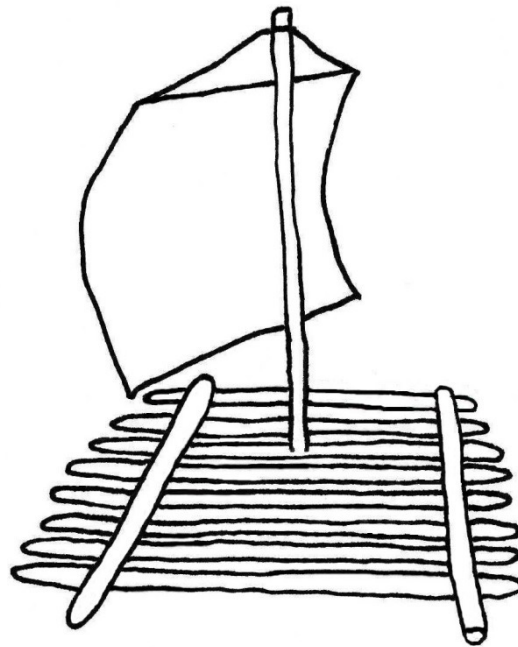
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- bro
- tømmerflåde
- skinner
- flagstang
- brændestabel
- malerpensel

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Billede 2

Her gives ingen svarmuligheder. Du skal bidrage med din egen opfattelse af billedet. Opstil gerne flere alternativer. Dine bedømmelser diskuteres med gruppen!

Hvad kan dette billede illustrere?

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

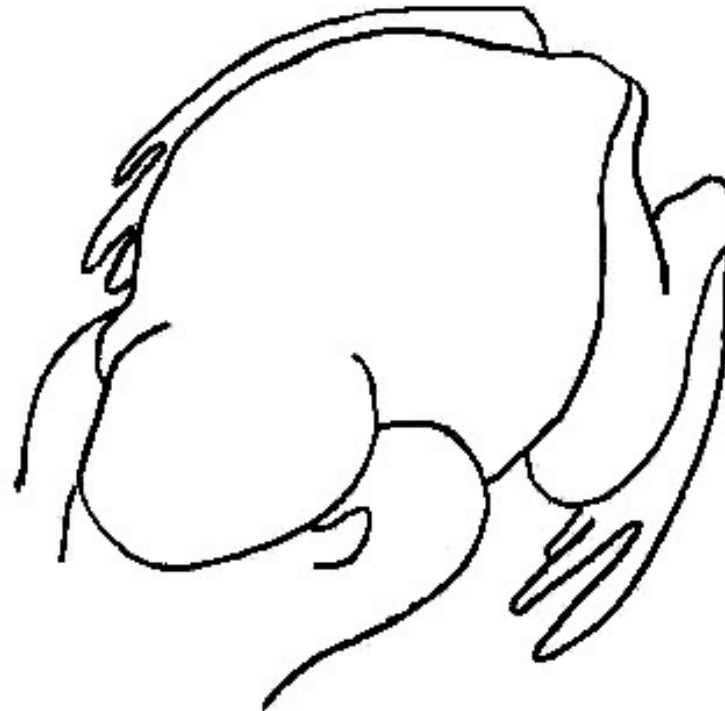

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

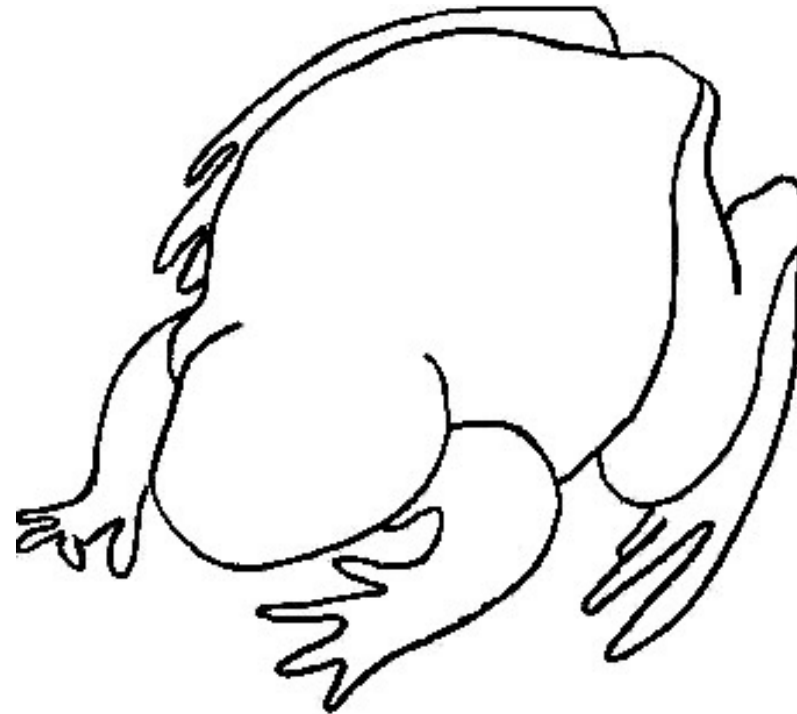
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

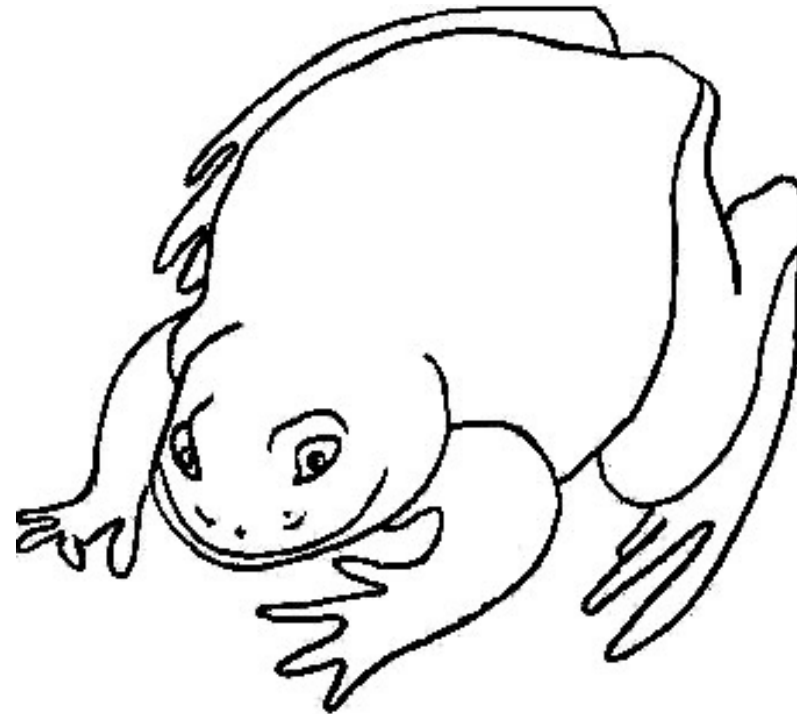

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Billede 3

Hvad kan dette billede illustrere?

- pære
- kvinde
- guitar
- violinkasse
- nøglehul
- ugle
- tunge
- el-pære
- fodaftryk

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- pære
- kvinde
- guitar
- violinkasse
- nøglehul
- ugle
- tunge
- el-pære
- fodaftryk

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- pære
- kvinde
- guitar
- violinkasse
- nøglehul
- ugle
- tunge
- el-pære
- fodaftryk

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- pære
- kvinde
- guitar
- violinkasse
- nøglehul
- ugle
- tunge
- el-pære
- fodaftryk

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- pære
- kvinde
- guitar
- violinkasse
- nøglehul
- ugle
- tunge
- el-pære
- fodaftryk

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- pære
- kvinde
- guitar
- violinkasse
- nøglehul
- ugle
- tunge
- el-pære
- fodaftryk

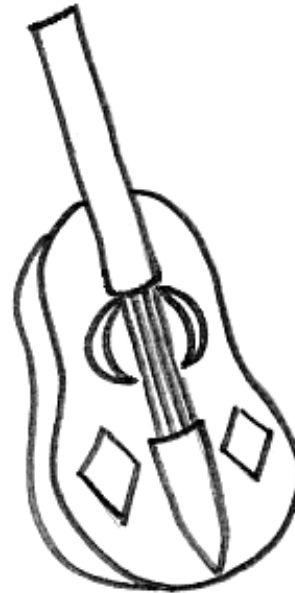
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- pære
- kvinde
- guitar
- violinkasse
- nøglehul
- ugle
- tunge
- el-pære
- fodaftryk

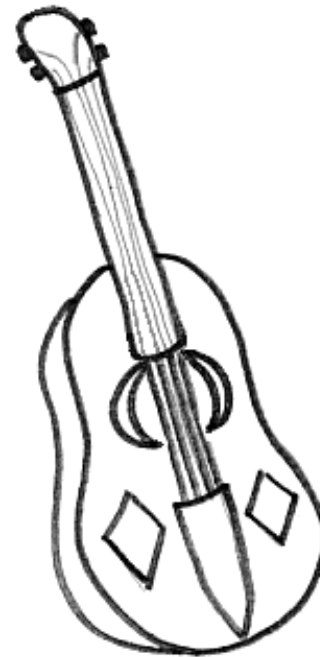
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- pære
- kvinde
- guitar
- violinkasse
- nøglehul
- ugle
- tunge
- el-pære
- fodaftryk

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

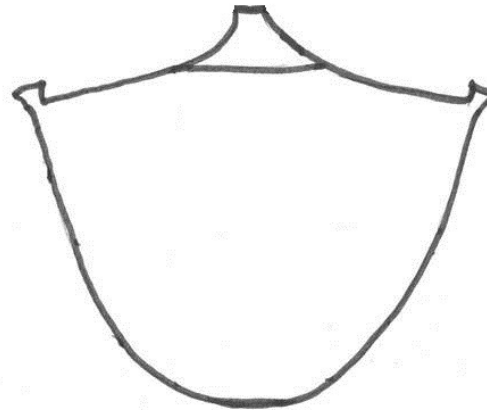

Billede 4

Hvad kan dette billede illustrere?

- vinbæger
- kvinde med dyb halsudskæring
- olielampe
- telt
- karet
- våbenskjold
- magisk lampe
- tepotte
- spade

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- vinbæger
- kvinde med dyb halsudskæring
- olielampe
- telt
- karet
- våbenskjold
- magisk lampe
- tepotte
- spade

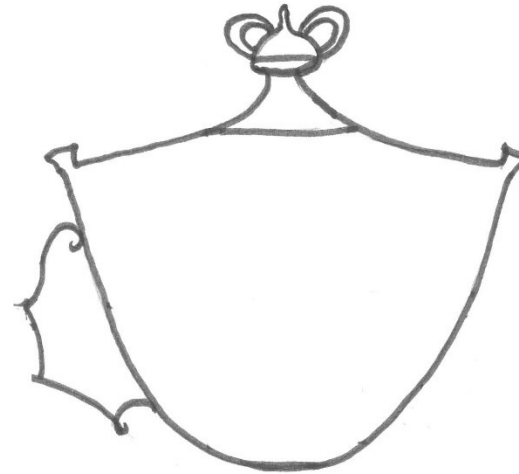
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- vinbæger
- kvinde med dyb halsudskæring
- olielampe
- telt
- karet
- våbenskjold
- magisk lampe
- tepotte
- spade

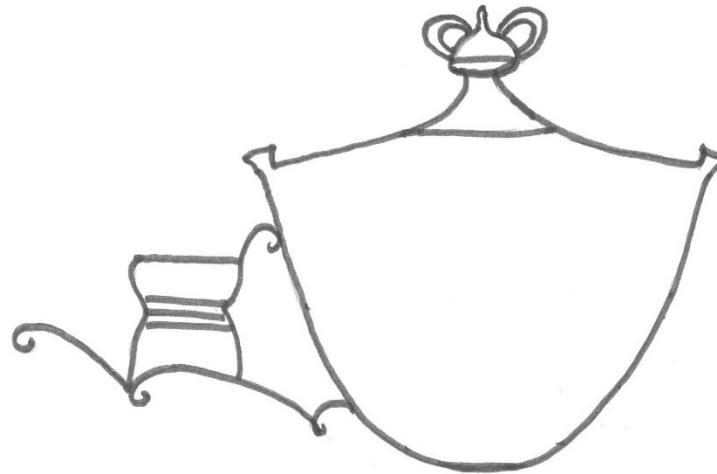
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- vinbæger
- kvinde med dyb halsudskæring
- olielampe
- telt
- karet
- våbenskjold
- magisk lampe
- tepotte
- spade

Hvor sikker er du?

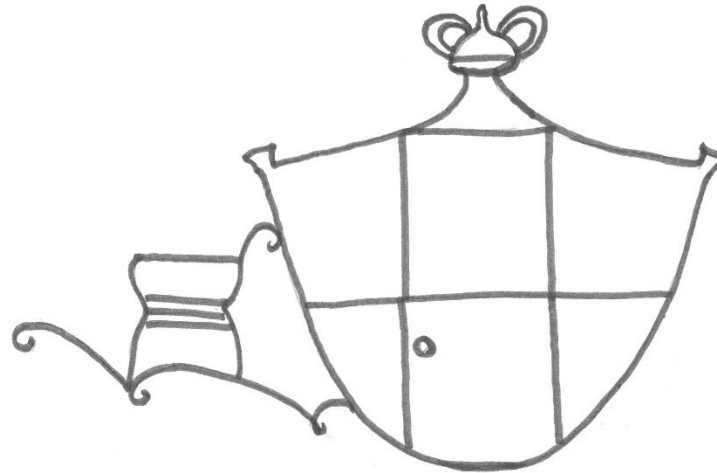
Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- vinbæger
- kvinde med dyb halsudskæring
- olielampe
- telt
- karet
- våbenskjold
- magisk lampe
- tepotte
- spade

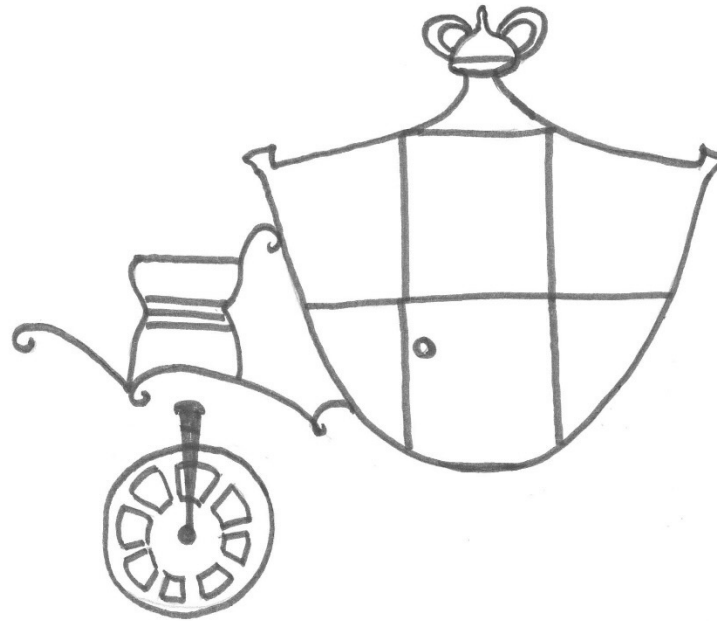
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- vinbæger
- kvinde med dyb halsudskæring
- olielampe
- telt
- karet
- våbenskjold
- magisk lampe
- tepotte
- spade

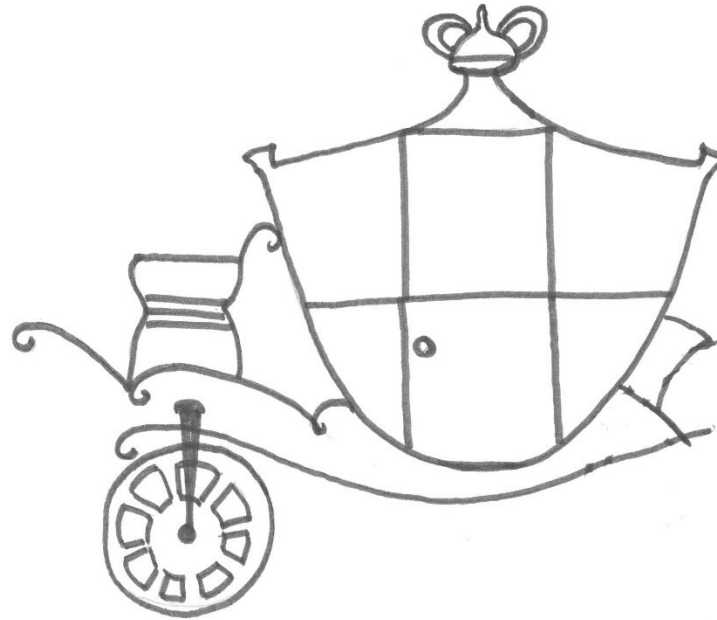
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- vinbæger
- kvinde med dyb halsudskæring
- olielampe
- telt
- karet
- våbenskjold
- magisk lampe
- tepotte
- spade

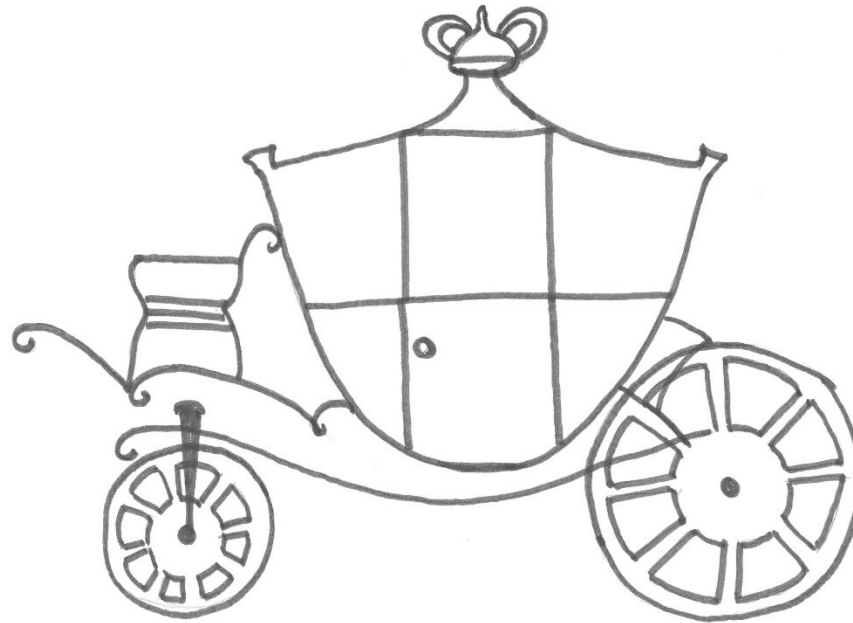
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- vinbæger
- kvinde med dyb halsudskæring
- olielampe
- telt
- karet
- våbenskjold
- magisk lampe
- tepotte
- spade

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Valgfrit: Videoklip

Valgfrit: Videoklip med præsentationer, der handler om dagens emne, kan findes på følgende hjemmeside:

http://www.uke.de/mct_videos

Efter videoen kan du drøfte, hvordan den er relateret til dagens emne.

[til undervisere:]

Nogle videoklips indeholder sprogbrug, som måske ikke er passende for hvert publikum eller kultur. Vurder venligst videoerne, inden du viser dem]

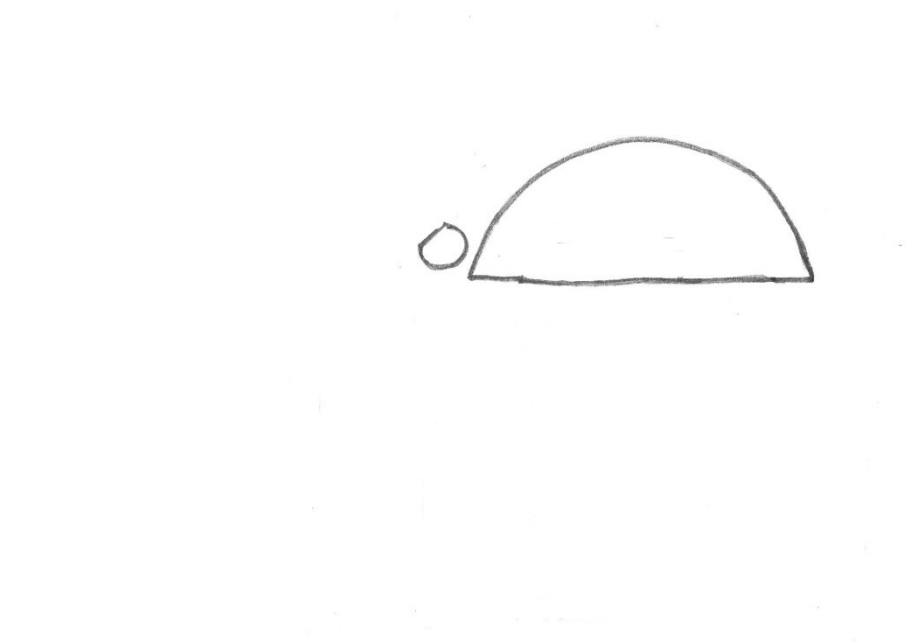

Billede 5

Hvad kan dette billede illustrere?

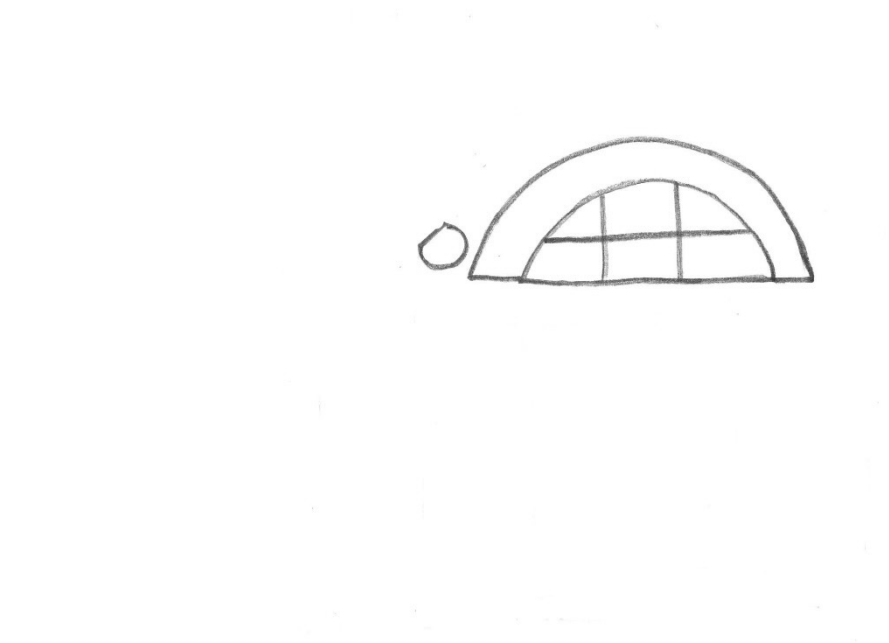

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

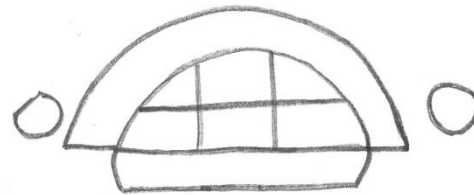
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

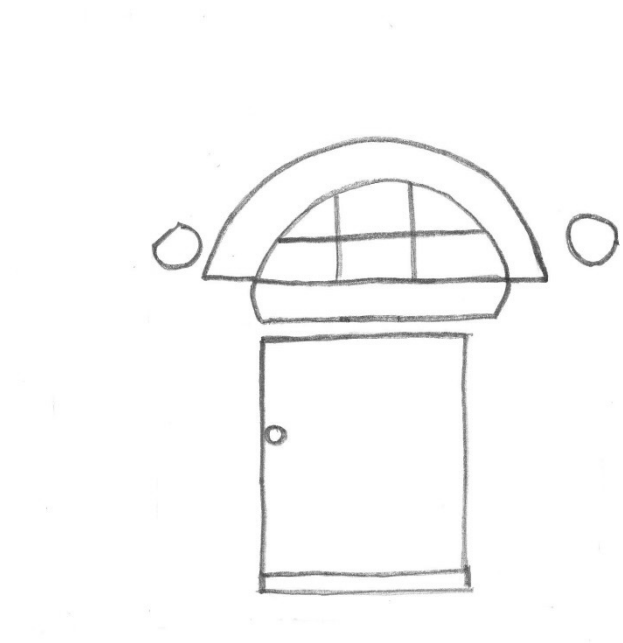

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

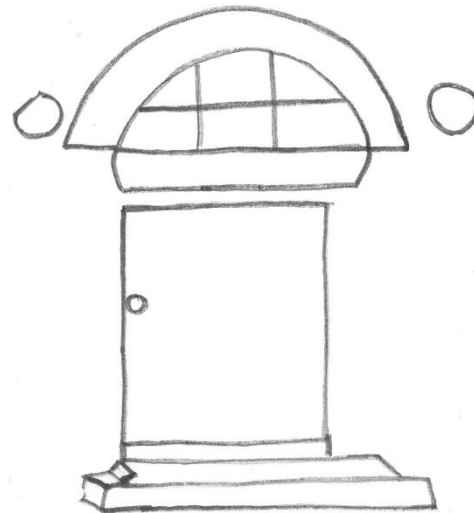

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

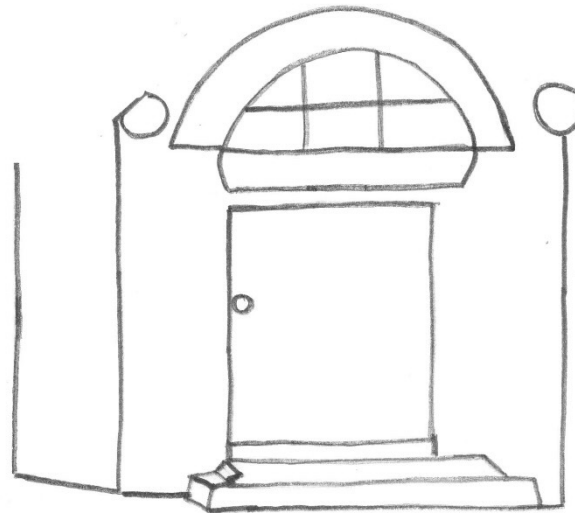

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

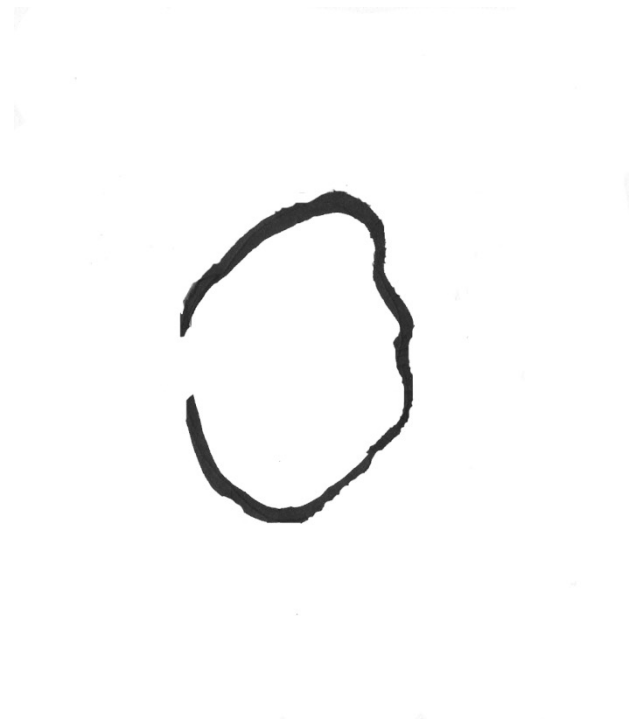

Billede 6

Hvad kan dette billede illustrere?

- kartoffel
- sol
- fisk
- kakerlak
- TV-antenne
- tyk mand
- UFO
- edderkop
- træ

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- kartoffel
- sol
- fisk
- kakerlak
- TV-antenne
- tyk mand
- UFO
- edderkop
- træ

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- kartoffel
- sol
- fisk
- kakerlak
- TV-antenne
- tyk mand
- UFO
- edderkop
- træ

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- kartoffel
- sol
- fisk
- kakerlak
- TV-antenne
- tyk mand
- UFO
- edderkop
- træ

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- kartoffel
- sol
- fisk
- kakerlak
- TV-antenne
- tyk mand
- UFO
- edderkop
- træ

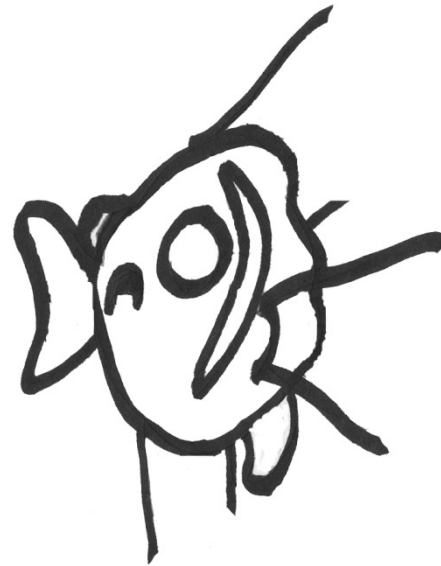
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- kartoffel
- sol
- fisk
- kakerlak
- TV-antenne
- tyk mand
- UFO
- edderkop
- træ

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- kartoffel
- sol
- fisk
- kakerlak
- TV-antenne
- tyk mand
- UFO
- edderkop
- træ

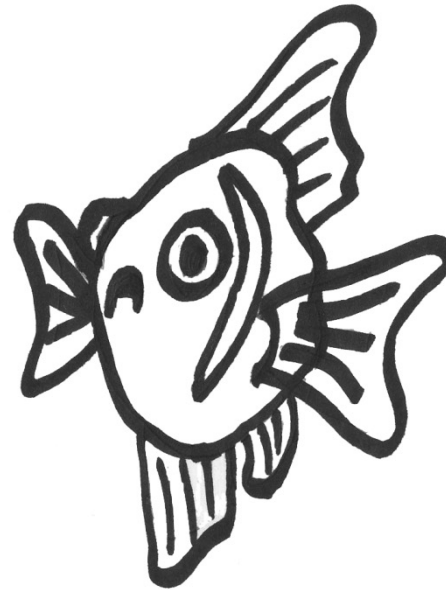
Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

- kartoffel
- sol
- fisk
- kakerlak
- TV-antenne
- tyk mand
- UFO
- edderkop
- træ

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Billede 7

Hvad kan dette billede illustrere?

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

Hvad kan dette billede illustrere?

Hvor sikker er du?

Vil du træffe en beslutning nu?

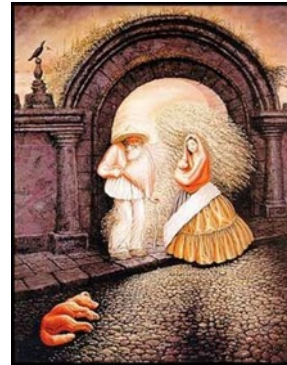

Opgave 2:

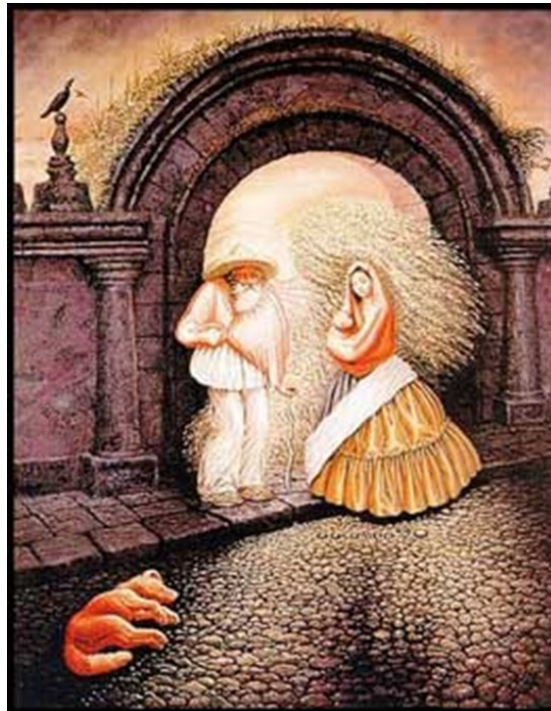

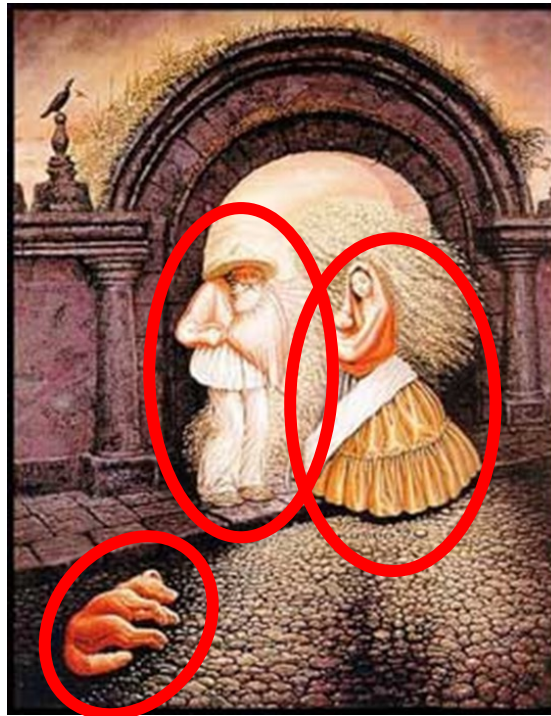
Hvad ser du?

What do you see now?

Overilede beslutninger vil ikke altid medføre fejl, men somme tider vil de kun fortælle den halve historie!

Overilede beslutninger vil ikke altid medføre fejl, men somme tider vil de kun fortælle den halve historie!

Prøv at finde alle detaljerne/figurerne i de følgende billeder!

Kvinde eller saxofonspiller?

And eller kanin?

Ansigt eller rytter?

Jesus eller korsfæstelse?

Madonna eller harpespillende fe?

Overfør til hverdagen

Læringsmål:

- De sidste slides fastslår, at hurtige beslutninger kan føre til fejl, og ofte opfattes kun “den halve sandhed”.

Overfør til hverdagen

Læringsmål:

- De sidste slides fastslår, at hurtige beslutninger kan føre til fejl, og ofte opfattes kun “den halve sandhed”.
- **Sørg derfor for at opsøge mest mulig information** og at udveksle synspunkter med andre; især hvis der er tale om altafgørende beslutninger eller beslutninger, der kan få dramatiske konsekvenser (fx du føler dig forfulgt af din nabo → angrib ikke formodede fjender!).

Overfør til hverdagen

Læringsmål:

- De sidste slides fastslår, at hurtige beslutninger kan føre til fejl, og ofte opfattes kun “den halve sandhed”.
- **Sørg derfor for at opsøge mest mulig information** og at udveksle synspunkter med andre; især hvis der er tale om altafgørende beslutninger eller beslutninger, der kan få dramatiske konsekvenser (fx du føler dig forfulgt af din nabo → angrib ikke formodede fjender!).
- Ved hændelser af mindre betydning, kan man ligeså godt tage en rask beslutning (fx i valg af yoghurt, kage eller lottotal).

Overfør til hverdagen

Læringsmål:

- De sidste slides fastslår, at hurtige beslutninger kan føre til fejl, og ofte opfattes kun “den halve sandhed”.
- **Sørg derfor for at opsøge mest mulig information** og at udveksle synspunkter med andre; især hvis der er tale om altafgørende beslutninger eller beslutninger, der kan få dramatiske konsekvenser (fx du føler dig forfulgt af din nabo → angrib ikke formodede fjender!).
- Ved hændelser af mindre betydning, kan man ligeså godt tage en rask beslutning (fx i valg af yoghurt, kage eller lottotal).
- Det er menneskeligt at fejle - vær forberedt på, at du kan have taget fejl.

Overfør til hverdagen

Læringsmål:

- De sidste slides fastslår, at hurtige beslutninger kan føre til fejl, og ofte opfattes kun “den halve sandhed”.
- **Sørg derfor for at opsøge mest mulig information** og at udveksle synspunkter med andre; især hvis der er tale om altafgørende beslutninger eller beslutninger, der kan få dramatiske konsekvenser (fx du føler dig forfulgt af din nabo → angrib ikke formodede fjender!).
- Ved hændelser af mindre betydning, kan man ligeså godt tage en rask beslutning (fx i valg af yoghurt, kage eller lottotal).
- Det er menneskeligt at fejle - vær forberedt på, at du kan have taget fejl.
- Baser vigtige beslutninger på konkrete fakta. Gætterier er “dårlige rådgivere”. Tag altid højde for konsekvenserne af en dårlig vurdering.

Hvad har det med psykoser at gøre?

Mange (men ikke alle!), der lider af en psykose, er tilbøjelige til at drage forhastede konklusioner og til at danne ekstreme meninger.

Hvad har det med psykoser at gøre?

Mange (men ikke alle!), der lider af en psykose, er tilbøjelige til at drage forhastede konklusioner og til at danne ekstreme meninger.

Eksempel: Frank anklager sin værelseskammerat for forsøg på at forgifte ham!

Baggrund: Maden smager mærkeligt. De bryder sig ikke om hinanden.

Men: Hvordan kunne Bertram vide, hvilken ret Frank ville vælge fra vognen? Der er næppe nogen, der begår mord blot på grund af modvilje eller mindre uoverensstemmelser.

Hvad har det med psykoser at gøre?

Mange (men ikke alle!), der lider af en psykose, er tilbøjelige til at drage forhastede konklusioner og til at danne ekstreme meninger.

Eksempel: Frank anklager sin værelseskammerat for forsøg på at forgifte ham!

Baggrund: Maden smager mærkeligt. De bryder sig ikke om hinanden.

Men: Hvordan kunne Bertram vide, hvilken ret Frank ville vælge fra vognen? Der er næppe nogen, der begår mord blot på grund af modvilje eller mindre uoverensstemmelser.

Man skal inddrage mange oplysninger. Diskuter flere forskellige forklaringer og opfattelser med mennesker, du stoler på.

Tak for din opmærksomhed!

til undervisere:

Uddel venligst arbejdsark. Introducer vores app COGITO (download gratis).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Navn Fotograf/ Kunstner Name Fotograf/Künstler	Kilde/ Quelle	Billedtitel/ Name des Bildes	CC = anvendt under Creative Commons License; PP = anvendt m. kunstnerens personlige tilladelse CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Beskrivelse/Kurzbeschreibung
Jonathan Lehrfeld	flickr	War of the Worlds	CC	Newspaper/Zeitung
Ruth Klinge	---	Dollar	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	One dollar/Ein Dollar
Wallyg	flickr	NYC - Metropolitan Museum of Art - Gilbert Stuart's George Washington	CC	George Washington
Stephan Walter	Wikipedia	Adam Weishaupt	Public domain	Adam Weishaupt
dbking	flickr	National League of American Pen Women	CC	Label of a publishing company (owl)/Verlagsschild (Eule)
cobalt123	flickr	Stained Glass Panel, Eye- Catcher	CC	Stained church window/Buntes Kirchenfenster
Arbeitsgruppe Neuropsychologie	---	Black&white drawings of fragmented pictures /Schwarz-weiß Zeichnungen fragmentierter Bilder	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	Various motives: raft, frog etc./Verschiedene Motive: Floß, Frosch etc.
Octavio Ocampo	rockypointcollecti bles	Different pictures/Verschiedene Bilder	PP by rockypointcollectibles	---

Forhastede konklusioner - i virkeligheden

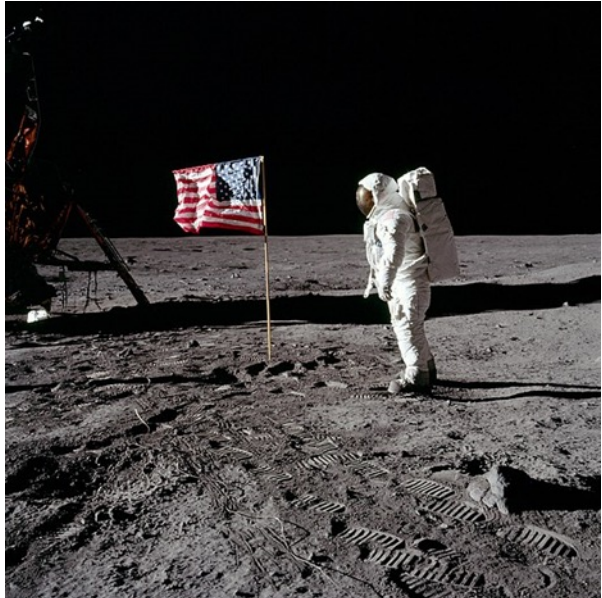
- Vandrehistorier -

Myte	Konspirationsteoretikere	"Bevis"
Angiveligt fandt månelandingen i 1969 aldrig sted. Det var et fupnummer.	Argumenter for?	

Forhastede konklusioner - i virkeligheden

- Vandrehistorier -

Myte	Konspirationsteoretikere	"Bevis"
Angiveligt fandt månelandingen i 1969 aldrig sted. Det var et fupnummer.	Angivelige motiver fra USA's side: 1. "Teknologisk sejr" i rumkapløbet med Sovjetunionen, som tidligere var lykkedes med at sende en satellit ud i verdensrummet 2. At bortlede opmærksomheden fra Vietnamkrigen 3. Det var NASA selv, der iscenesatte månelandingen af frygt for nedskæringer af statsbudgettet	

Forhastede konklusioner - i virkeligheden

- Vandrehistorier -

Myte	For og imod	"Bevis"
Angiveligt fandt månelandingen i 1969 aldrig sted. Det var et fupnummer.	For: ???	

Forhastede konklusioner - i virkeligheden

- Vandrehistorier -

Myte	For og imod	"Bevis"
Angiveligt fandt månelandingen i 1969 aldrig sted. Det var et fupnummer.	For: 1. "Blafrende flag": en umulighed, da der ikke eksisterer atmosfære/vejr på månen 2. Billeder af en himmel uden stjerner og uensartede skygger antyder, at det er en filmstudieproduktion 3. Astronaut Armstrongs radiobesked: Han svarer for hurtigt på Præsident Nixons sidste sætning. Transmission til jorden af et radiosignal tager længere tid, end det tog Armstrong at svare.	

Forhastede konklusioner - i virkeligheden

- Vandrehistorier -

Myte	For og imod	“Bevis”
Angiveligt fandt månelandingen i 1969 aldrig sted. Det var et fupnummer.	Imod: ???	

Forhastede konklusioner - i virkeligheden

- Vandrehistorier -

Myte	For og imod	“Bevis”
Angiveligt fandt månelandingen i 1969 aldrig sted. Det var et fupnummer.	Imod: 1. Det blafrende flag fremkom ved at banke pælen ned i månens overflade støttet af en tværstiver 2. Pga. eksponeringstiden kan natfotografering ikke opfange svage lyskilder → ingen stjerner 3. De uensartede skygger fremkom pga. månens ujævne overflade 4. Interviewet var blevet efterbehandlet, og, man havde bortredigeret de oprindelige forsinkelser i Nixons og Armstrongs dialog.	

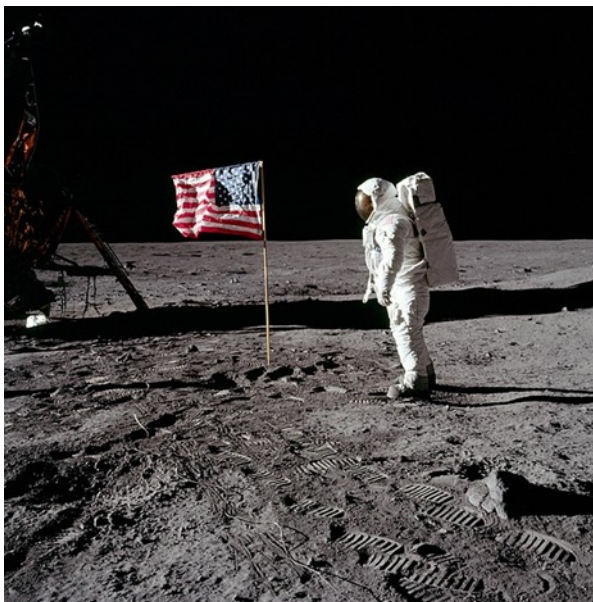

Forhastede konklusioner - i virkeligheden

- Vandrehistorier -

Var månelandingen et fupnummer udført af USA's regering?

Nej!

Direktør Roland Emmerich (Independence Day):
“Månelandingen [...] var bare for god. Det ville have været umuligt at konstruere noget sådant i 1960'erne. Selv med vore dages udstyr ville det frembyde problemer.”

Kilde: Den tyske TV-station ZDF: „Vorsicht Verschwörung“ [giv agt: sammensværgelse]

Hvordan opstod denne vandrehistorie og andre konspirationsteorier?

???

Hvordan opstod denne vandrehistorie og andre konspirationsteorier?

- De er ofte mere spændende end virkeligheden!
- De er baseret på påstande, som er vanskelige at efterprøve eller bevise (fx at Washington skulle have lignet Weishaupt).
- De udelader alternative forklaringer (fx at den gentagne brug af 13 symboler er relateret til de 13 oprindelige stater).
- Vandrehistorier baseres sommetider på fakta, der er løsrevet fra deres sammenhæng. Betydningen af de nævnte detaljer er samtidig voldsomt overdrevet (Washington var frimurer, hvilket imidlertid ikke betyder, at USA var – eller stadig er - infiltreret af frimurerne). Frimurere og andre sammenslutninger kan vække mistanke, fordi deres aktiviteter foregår i hemmelighed. Men: I modsætning til gængs opfattelse tror frimurerne ikke på satan, men på et 'højere væsen' fx Gud, Allah mv.). De følger en liberal tankegang, men er ikke 'rebelske'.